

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē
Istoria**

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput IV. De Gaina Gothro, & de malis ab eodem perpetratis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

Sero tandem hunc in modum Ecclesiæ ea dissensione liberatæ, in pristinam rursum concordiam redierunt. Antiochiae vero ii qui Eustathiani dicebantur, aliquandiu perstitere collectas scorsum celebrantes, etiam sine Episcopo. Evagrius enim qui Paulino successerat, brevi temporis spatio supervixit, uti jam diximus. Atque idcirco, ut opinor, Episcopis facilis fuit reconciliatio, cum nullus supercesset adversarius. Populus vero, ut mos est vulgi, paulatim sese adjungens iis qui sub Flaviano conventus Ecclesiasticos agebant, progressu temporis majori ex parte in unum coaluit.

A πων καὶ αἱ μὲν συκλοπίαι ὀψέποθε ταῦτης διχονοίας ὡδὲ ἀπαλλαγῆται, τὴν τρόπον ἀλλάλας κοινωνίαν ἀπέλαβον τὸ ὄπινθι τῶν ἐν αὐλοχεῖρι καλλυμένων ἐνσαβιανή, ἀχεὶ πνὸς διέμεινεν ἐφ' ἑαυτῷ σωμαγόμενον, καὶ ἐπισκόπεις ἐπιλός· ὅλιγον γὰρ χειρόν εἶπενται, ὡς ἔγνωμην, ἐτελέστησεν οὐτός τοις ἐπισκοποῖς αἰσιαλλαγαῖ, μηδένος ἐναπέστησεν οὐτός τοις τέτοιοις, οὐαδημοφιλεῖ, καὶ ὅλιγος αὖτις ταχεῖτελεντοῖς ταῦθι φλαβειανὸν συκλοπιάζεται, οἱ πλειστοὶ ζόγων ἴνωθησαν.

CAPUT IV.

De Gaina Gotha, & de malis ab eodem perpetratris.

Per idem tempus Gaina, vir barbarus, qui ad Romanos transfugerat, & ex gregario milite præter omnium expectationem ad honorem Magisterii militaris pervenerat, Imperium Romanum sibi vindicare conatus est. Hæcum molitur, Gentiles suos Gothos, ex propriis iporum regionibus in Romanorum ditionem evocat; & eos qui ipsi amici essent, Centuriones ac Tribunos constituit. Porro cum Tirbingilus res novas concitatasset, qui propinquitate generis ei conjunctus, numerosum militum agmen in Phrygia regebat; Prudentibus quidem virtus minime obscurum erat, Gainam ista machinatum esse; Sed tamen qui vastationem urbium ejus Provincia le moleste ferre simulabat, mandatum est ipsi, ut illis succurreret. Postquam vero in Phrygiam pervenit, Barbarorum multitudo stipatus, perinde quasi ad bellum venisset; consilium quod anteua occulaverat, in lucem protulit: & civitates quas servare jussus fuerat, alias quidem valtavit: alias vero invadere meditabatur. Progressus exinde in Bithyniam, in Chalcedonensem finibus substitut, atque ibi bellum minabatur. Cum res in eo discrimine verarentur, ac præcipue Asiam & Orientis urbes, & quæcumque inter Asiam atque Orientem & ad Euxinum Pontum sitæ sunt periclitarentur: Imperator cum proximis considerans,

ΕΝ τέτω ἥ γαινᾶς ἀνὴρ Βάρβαρος, οὐ τὸ μολύσας ρωμαίους, ἢξ ἐνελέξεγενώτως ἀπολόγως εἰς τὸν τῶν σρατηγῶν παρελθὼν τάξιν, ἐπεχειρησε τὸν ρωμαίους ἀγνόφειαν τὸν ποιεῖν· ταῦτα ὥβελδοντος, τὸν ὁμοφύλακας αὐτὸς γότθες ἐκ τῶν ιδίων νόμων εἰς ρωμαίους μετεπέμψασι, καὶ τὸν ἐπικηδείας σωταγμαλάρχας καὶ κλιάρχας καλέσιπε· προσῆγιλος δὲ νεοβεβαῖνος, δὲ αὐτῷ θύμειαστόν, πολυαρθρόπος τάγματος ἕγειτο τῶν ἐφρυγίας σερινῶν· τοῖς μὲν δὲ Φρονέσι, διῆλον ταῦτα κατασκοδάσας ἀγαπᾶτεν δὲ περιποιεύμενος πορθεμένων τῶν τῆς πόλεων, ἐπεπεάπτη ταῦτας βούθειν· ἐπειδὲ εἰς τὰ Φρυγίαν ἀφίκετο, πλῆθος ἔχων Βαρβάρως εἰς τὸν πόλεμον ἀφιγμένος, εἰς τὸ Φανερὸν ἐξῆγε τὸν γνώμων, τὸν παρότερον ἔκρηπτε· καὶ πόλεις αἱ ἐτάχθι Φυλάσσειν, ἐπειδὴ ταῖς ἐπιθήσεδις ἔμελες ἀπογράμμενος εἰς Βιθυνίαν, ἐν τοῖς χαλκιδόνος ὅροις ἐσπαζοπεδεύετο, ἐπειδὲ πόλεμον ἤπειλεις ἐκκινήθη τῶν πραγμάτων οὐτῶν, καὶ μάλιστα τῶν αἵσια καὶ ἐώ τὸν πόλεμον, ὅσαι τε μέσοι τετέλη καὶ φέσι τῶν ἐνξεινον πόντον οἰκένται, ληγοτάμενος ὁ βασιλεὺς σωτὶ τοῖς αἷμαφάδιοι

Kεφ. δ.

Τὰ ἥ τὸν βαρβάρον γέτθει γαῖαῖς, καὶ τὰς οὐδὲν περιγένετων δεῖται.

ώς οὐκ ασφαλές ανθετούντος οὗτος εἰς τὸν πόνον καθίσας τοὺς αὐδεῖς ἤδη τὸν απειρνότας, τῷν ψυχαῖς τοῖς γαῖναις, ἐπῆγειν αἰτεῖν δέ, περὶ τοῦ θεοῦ. εἶναι γὰρ ἔτοιμος ἐν πάσῃ αὐτῷ γνέσται πεναλούσιος, τῶνοντα σταυτία φεροῦντας, εἴηται δέ, ἐφείσατο. οὐδὲ εἰς ταῦτα τῷ βασιλεῖ συνθραμμὸν, εἰς τὸν πολεμῆσαν τῆς μάρτυρος ἐν τῷ τάφῳ, ὅρκος τε λαβὼν δέ τοις πολεμοῖς, απέδει τὰ ὄπλα, καὶ εἰς πανταλεύπολιν ἐπερριψτό, τοις δέ πειν τοις τὴν πολεμοῖς ἐν βασιλέως ἔχοντας ταράξιαν δέξαντες προσέπιεν, σὸν πνεύμην σωφεύσας οὐλλ' ἐπεὶ τὸ πεζῶτον ανθετούσιον καταγόμενον αὐτῷ απέστη, καὶ τοις καθόλου εικληπτίαν θορυβεῖν ἐπεχείρησεν. οὐ μὴ γρηγοριανὸς, τῆς τοῦ Βαρβάρων αἱρέτεως, οὐ τὰ δέρεις Φεργυστοῦ αἰνιπειδεῖς δέ ανθετούσι ταῦτας πολεμώτων, οὐ αὐτὸς Φιλόμηλος, ητος τὸν βασιλέα μίλια τῶν ἐν τῇ πόλει ἐκκλησιῶν σὺν ὀμοδόξεις αὐτῷ ἔχειν μή δέ γραπταί σίναιον, καὶ αἷλως απεστεῖς εμέμφεσι, ρωμαίων οὐταί εἰσαντὸν σεργηγὸν, εἰς τοιχῶν ανθεγόνων ἐνχειστούσιον μαθὼν γράδες Ιωάννης, σὸν ἐφοσύχαστον ανθετούσιον δέ σὺν Πτολούποις οἵπεις ἐτυχονταί οὐδεῖς τῆς πόλεις, οὐκεν εἰς τὰ βασιλεῖα καὶ τοῖς βασιλέως ἐπακενοῦσθε, αὐτὸς τε γαῖναις παρόντος πολιων χαλέχες λόγον, πατρίδα τε τοῦ ποτέ σωθεῖς ὡμοσεν οὐ μὴ ρωμαίοις εὐσεῖν, αὐτῷ τε καὶ τοῖς αὐτόπαισι, κανόμοις, δέ ακύρως ἐπεχειρεποιεῖν καὶ τάδε λέγων, ἐδείνου τὸν νόμον ὃν Θεοδόσιος ἔθετο, σὺν ἐπεροδόξειργων ἐνδον τοιχῶν ἐκκλησιῶν ἐκτύπτεις τὸν βασιλέα τοῖς ψυχαῖς τὸν λόγον, ἐπιοτε τὸν τεθέντα νόμον καὶ τὸν αἷλων αἱρέσεων κύρεον φυλάσσειν αἱματον εἰναι συμβελεύων τῆς βασιλείας ανθεγόνων, οὐ πολεμότων οὐκείς Θεοῖς γνόμον, αὐτοῖς δέ οὐ μὴ αὐθείως ὡδές παρρησιασθεῖσθαι, οὐδὲν σωρεγόρησε νεωτεριδῆνας φειταί ταῖς τοῖς αὐτὸν εικληπτίας δέ γαῖναις,

A haudquaquam tutum esse, ut imparati in certamen descenderent cum hominibus qui de salute sua jam desperarent, missis ad Gainam nuntiis, jussit ut peteret quidquid vellet. Se namque paratum esse in omnibus ei gratificari. At ille Saturninum & Aurelianum Consulares viros, quos adversari sibi suspicabatur, dedi sibi postulavit. Cumque accepisset, iis pepercit: Progressusque in colloquium cum Principe, in Ecclesia qua est juxta Chalcedonem, in qua Euphemia Martyris sepulchrum est, dato acceptoque invicem jurejurando de amicitia, arma depositum: & Constantinopolim traxit, equestris ac pedestris militiae Magister ab Imperatore factus. Sed cum præter meritum res ei prospere successisse viderentur, eam ille felicitatem moderate non tulit. Verum quoniam prior temeritas ex voto ipsi cesserat, Ecclesiam quoque perturbare aggressus est. Erat enim Christianus, ex secta Barbarorum, qui Arii opinionem sectantur. Persuadentibus igitur Episcopis ejus sectæ, seu potius ipse ambitione ductus, postulavit à Principe, ut suæ sectæ hominibus una ex Ecclesiis urbicis tradiceretur. Injustum enim, ac præterea indecorum esse querebatur, ut ipse qui Magister erat Romanæ militie, extra urbem mœnia orandi caulâ proficisceretur. Quod ubi comperit Ioannes, non amplius quievit. Sed assumptis Episcopis qui tum forte Constantinopolis morabantur, in palatium perrexit. Et coram Principe, ipso quoque Gaina adstante, multis verbis in eum inventus est: patriam illi & fugam objiciens, & in memoriam revocans quomodo tum ab Imperatoris parente servatus, jurasset se Romanis amicum, ipsique ac liberis ejus ac legibus quas nunc abrogare conabatur, fidum perpetuo manifurum esse. Quæcum diceret, legem à Theodosio datam proferebat, quâ vetuerat, ne hæretici intra urbis mœnia collectas celebrarent. Post hæc ad Imperatorem conversus, sicut ut legem, quæ adversus reliquas hæretices lata fuerat, ratam servaret. Satius esse dicens Imperio cedere, quam prodita Dei domo pia culum admittere. Et Joannes quidem cum ad hunc modum constanter ac libere locutus esset, nihil in Ecclesiis sibi commissis novari passus est. At vero

Gaina jurisjurandi fidem jam violare. A & deprudari urbem meditabatur. Quas quidem insidias prænuntiavit Comes, qui eo tempore supra civitatem maximus apparuit, ad ipsam ferè terram pertingens, & qualis nunquam antea visus esse memoratur. Ac primo quidem argentariorum tabernas invadere tentavit, maximam pecuniarum copiam inde collecturum se sperans. Sed cum rumor vulgatus esset cum ista meditari, & argentarij quidquid pretiosum habebant abscondissent, nec pecuniam in mensis more solito amplius publice proponerent; tum Gaina immisiss noëtu Barbaris mandavit, ut palatium incenderent. Verum illi re infecta pavidi redierunt. Nam cum proprius accessissent, videre sibi viisi sunt multitudinem militum ingentis statuta. Suspicatique exercitum esse, qui recens advenisset, rem Gainæ nuntiavunt. Ille, utpote qui sciret haud plures solito milites in urbe tunc esse, dicitis fidem habere noluit. Sed cum alii sequenti nocte missi idem quoque quod priores illi renuntiassent, ipse accendens, testis fuit admirandi spectaculi. Ratusque accitos exалиis urbibus milites convenisse ipsius causâ, eosque noctu quidem urbem & palatum custodire, interdu vero occultari, simulat se corruptum esse à dæmonie. Et quasi Deum oratus, pergit ad Ecclesiæ, quam in honorem Joannis Baptista pater Imperatoris in Septimo construxerat. Ex Barbaris vero, alii in urbe remanerunt: alij simul egredi sunt cum Gaina. Clanculum vero arma in vehiculis feminarum, & telorum dolia exportabant. Sed cum deprehensi essent, portarum custodes qui exportationem armorum prohibere co[n]ati erant, interfecerunt. Ingens ex ea re perturbatio ac tumultus urbem complevit, quasi jamjam capienda esset. Verum adversus præsentia mala optimum consilium adiuit. Imperator enim nihil cunctatus, Gainam hostem publicum renuntiavit: Barbatos vero qui in urbe remanerant, occidi jussit. Milites igitur impetu in eos facto, magnam eorum partem interficerunt: Ecclesiam vero, qua dicebatur Gothorum, incendio consumperunt. Illuc enim, velut in ædem sacram, in qua preces facere solebant, confugerant: nec amplius aufugere poterant, utpote foribus occlusis.

A Ἐποκρεῖν οὐδὲ διενοῦτο καὶ τὴν πόλιν ποθεῖνίκα δὴ ταῦτα τὸν Ἐπίβελην περιστερούς κομίτης, Ἐπίτροπός πόλεως Φανεῖς μῆτρα, εἰς αὐτὴν χρέον τὴν γῆν διηκών, καὶ οἰκοτερον γεγρυπῆδε λέγε^{ται}, ἐπειράτο δὲ πεζοτερον τοῖς δργυρεπτωλεῖς Ἐπίβελης, χρυμάτων πλῆθος συλλέγειν ὀντεῖσθαι ἐπιποτας φήμις ἡ ψυχρόμητος ὅτι τὰς δεξιὰς βεβελωτας, καὶ τὸ δργυρεπτωλων τὸν περίχειρον πλέον διποκρυψαμένων, ἐπί τὸν τραπέζιον ἄργυρον σάκεπι σωμήθως δημοσίᾳ περιβελεῖται, οὐ τοὺς πεζοτερον ἐπιποτας φανεῖται τὰ βασιλεῖα ἐμπτεῖοι, ἀπεισαθεὶς καὶ κατεπικότες ταῖς μοναδαῖς οὐδὲ γαίαν· οὐδὲ πεζοτερον ἐπιποτας τῶν εἰσθότων τῇ πόλεις ἐνδημεῖν σεβίσται, οὐδὲ τοῖς λογομάθοις πισθεῖν ἐπιποτας καὶ τῆς ἔχομέν τοις νυκτὸς δημοσιεύεις τηροι, ταῦτα τοῖς πεζοτερον ἐγγίγαιναν, μετὸς ἐλθων, αὐτόπιμος ἐγχέει τὸν πεζοτερον δεάμαθε^{ται} νομίσας τὸ αὐτόχθονον σωματιθεάντας ἐπὶ τῷ ἀλλων πόλεων σεβίσται. Καὶ τοῦτο μὲν Φρυγεῖν τὴν πόλιν ἐπί τὰ βασιλεῖα, οὐ ημέρα ἡ λατθάνειν, σκηνῆς δαιμονίως ἐνξομβρός τε παταλαμβάνει τὸν ὄκλησιαν, οὐδὲ ἐπὶ θεοῦ ιώσιν τε βασιλεῖς, οὐδὲ βασιλέως πατέρες φύσιδόμητος παρὸς πισθεῖματον ἐγγίγει βασιλέων, οἱ μὲν ἐνδημεῖοι οὐδὲ γαίας σωματιθεάντας ἐγγίγει πεζοτερον πατέρες, περιβελεῖται καλύπται τὸν πεζοτερον ἐκκομιδήν. Εἰ τέτοιος ἡ Σαραχνῆ, θορύβωσις πλεωνή πόλεις ἐγχέει, οὐδὲ αὐλικα διατελεῖται ἀλλού γνώμην ἐκράτει προστατεύειται παρόπαθεν οὐδὲ βασιλεὺς μηδὲν μελλότας, οὐδὲ μη γανᾶν πολέμους ανεκήρυξε τὸς ἡ πελασφεβεῖαι εὐτῆς πόλεις Βαρβάρων, ανατρεψανται περιστερον εἴπειρενοι τοῖς τέτοιοις οι στρατιῶται, ανατρεψαντες τὸν ἡ καταγράμματον τῶν γοτθωνοκλησιαν εμπιπέσσων οὐδὲ συνέθη γενέσιον σιβάδεις οὐροσμένοις ἐπύγχανοι, οἱ καταγράμματα φυγεῖν δέξεγχειτο, τῶν πυλῶν κεκλεισμένων,

ταῦτα

Ταῦτα ἡ μάθων ὁ γαῖας, διὸ θράκης ἐλάσας ἦκεν εἰς χερρόντον, καὶ τὸν ἑλλήσποντον πέσαις οὐαίσσας εδάζει διενοεῖτο γὰρ ὡς εἰ τῆς ἀντίσχειας κρείσσεις, ραδίως πάντα τὰς ἔω τῆς δέχομέντοντος ἕστην φέρει τοιστοισι τῷτον εἶποντας ἡ ἀνταὶ καὶ ταῦτα απάντα, θείᾳ ροπῇ κανθάρῳ ρώμαιων χειραμένων· παρὸν μὲν γὰρ σεγίνεται τῷ γῆν καὶ θάλασσαν, οὐδὲ βασιλεὺς αἴτεσαλμόν, ἢς ἡγεῖτο φλαβίτας αὐτῷ Βαρβαρεστὸν γόρον, ἀγαθὸς ἡ τὸν τεόπον, καὶ σεριηγκός οἱ ἡ Βαρβαρεις ταῦτας μηδέχοντες, ἐπὶ γειδιοῦ ἐπέφρων διεκπλεὼν τὸν ἑλλήσποντον ταῦτας τὴν αὐλακὸν ἥπεισον· Καπίνης δὲ πολὺς Πηπινεύστας ζεφυρός, ταῖς χειδίαις διέλυσε σωμὸν βίᾳ, καὶ τῷ τέτων ταῖς ρωμαίων ναῦσι ηλαυνεῖ τῷ οὐρανῷ Βαρβαρόν, οἱ πλεύσι μὲν, αὐτοῖς πόποις ταῦθερύχιοι εὑροῦνται οἱ δὲ, οὐδὲ τῷ σεγίνεταιν αὐτρεύθησαι ὁ γαῖας ἀμαῶλιγοις αἰσισθεῖστοι, οὐ πολλῷ οὐτεργον αὖτιν θράκην ἀλώμενοτε καὶ φεύγων, ἐτέρα σραπᾷ φεύπεσε, ξυστοῖς ἀμφὶ ἀυτὸν Βαρβαρεις απώλεσε· τέτοιο τῷ γαῖαντα πολυμητῶν, καὶ ταῦθι τὸ τέλον ὁ φλαβίτας λαμπεῖς εἰν ταύτῃ τῇ μάχῃ γνωμόντος, χειρογνεῖται ὑπαλόν· εἰν τῷ τότε αὐτῷ καὶ βικεντίᾳ ταῖσιν οὐλών, πίκλεται τῷ βασιλεῖ παῖς, τῷ παππῷ ὁ μάνυμός· δέχομέντος ἡ ἐξηῆς ταῖσιν, ἀναγορεύειται σεβαστός.

Κεφ. ε'.

Οὐαίνης ἡ σεβαστὸς ταῖς διδασκαλίαις τὰ πλάνην· καὶ τοῦ γυμναστικὸς μακεδονικοῦ, οἱ οὐ ἐπτότοτε εἰς λίθον μετεῖλαντο.

Οὐαίνης ἡ σεβαστὸς κανταΐνων πόλεως ἐπικληπτὸς Πλιγοποτεύων, πολλὰς μὲν εἰν τῷ Ἑλλάνων, πολλὰς δὲ ἐκ τῷ αἰρέσεων ἐπήγειρε· εἰς ταῦτας αὐτὸν ἐκάστοτε πλῆθος, τῷ μηνὶ, ἐπ' ὥφελειαν ακαθαρμένων· τῷ δὲ, διπλεύσι ληψομένων αἴπαντας τε ἡρει, καὶ τὰ αὐτὰ δοξαζόντας αὐτῷ φεύπετος τοστοῦ· τορέσαντὸν τὸ πλῆθος ἀκεχήνεσσαν, καὶ τῶν αὐτῶν λόγων κόρεγν εἰς εἶχον, ὡς εἴπει οὐτοῖς μόροι, καὶ φεύπετος αὐλάλας,

A His cognitis, Gaina per Thraciam profectus, in Cherronesum venit, & Hellespontum trahicere conabatur. Sic enim cogitabat, scilicet si Asiam quae ex adverso objecta erat, occupavisset, reliquas Orientis Provincias in suam potestatem facile redacturum. Verum is quoque conatus infeliciter ei successit, Romanis Divina ope hic etiam adjutis. Etenim pedestres ac navales copiae ab Imperatore missæ, præstò fuere, quarum dux erat Fravita; vir natione quidem barbarus, sed bonis moribus, & peritus rei militaris. Barbari vero cum naves non haberent, ratibus vecti, Hellespontum trahicere, & in oppositam continentem invadere nitebantur. Sed vehemens Zephyrus repente ingruens, rates quidem eorum dissolvit. Romanorum autem naves violenter in illas impulit. Ac Barbarorum quidem plerique, simul cum equis suis submersi sunt, alii a militibus interfecti. Gaina vero tum quidem ona cum paucis servatus, paulo post cum per Thraciam fugiens oberrat, in alterum incidit exercitum; & simul cum Barbaris quos circa se habebat, extinxerunt est. Et Gaina quidem, perditorum consiliorum ac vita, hujusmodi exitus fuit. Fravita vero, cum in eo bello egregiam operam navasset, Consul factus est. Per idem tempus, ipso quem diximus Fravita & Vincen-
tio Coss. Imperatori natus est Filius avo cognominis. Qui sub initium sequentis Consulatus, Augustus renuntiatus est.

CAPUT V.

Quomodo Ioannes multis studiis animos concionibus suis pellebat. Et de muliere Macedoniana, cuius panis in lapidem conversus est.

D Nterea Ioannes Constantinopolitanam Ecclesiam egregie administrans, multos tum ex Gentilibus, tum ex hereticis alliciebat. Confluebat ad illum quotidie multitudo, partim eorum qui utilia ex eo discere, partim eorum qui periculum ejus facere cupiebant. Capiebat autem ille univerbos, utque idem cum ipso de Divinitate sentirent, eis persuadebat. Potro populus tantoperte ejus sermonibus inhibebat, nec illis satiari ullo modo poterat, ut, quoniā sese mutuo impellentes ac prementes

Dddd